

ประโยค ป.ธ. ๓
แปล มคอเป็นไทย
สอบครั้งที่ ๒ วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๒

แปล โดยพยัญชนะ

๑. กงคาช นิพพตฺตา นาคราชาโน จินฺตยีสฺส มนุสฺสา ตถาคตฺสฺส
สกุการํ กโรนฺติ มขํ กิ นฺุ กโรมาติฯ เต สุวณฺณรชตมณฺิมยา นาวาโย
มาเปตฺวา สุวณฺณรชตมณฺิมเย ปลลงฺเก ปลลญาเปตฺวา ปลลจวณฺณปทุมสลฺลจฺจนฺนํ
อุทกํ กตฺวา ภาณฺเต อมฺหากํปิ อนุคฺคหํ กโรธาติ อตฺตโน อตฺตโน นาวํ
อภิรฺหณตฺถาย สคฺคารํ ยาจีสฺสฯ มนุสฺสา จ นาคา จ ตถาคตฺสฺส ปุชฺชํ กโรนฺติฯ
มขํ กิ นฺุ กโรมาติ ภูมฺมฏฺจกเทเว อาทิ กตฺวา ยาว อกนิฏฺจพฺรหฺมโลกา
สพฺพเทวตา สกุการํ กรีสฺสฯ ตตฺถ นาคา โยชนิกานิ ฉตฺตาคิฉตฺตานิ อุจฺจปีสิฯ
เอวํ เหฏฺฐา นาคา ภูมิตฺเต มนุสฺสา รุกฺขคจฺฉปพฺพตาทิสฺส ภูมฺมฏฺจกเทวตา
อนฺตลิกฺเข อากาสฏฺจกเทวตาคิ นาคภวณฺ์ อาทิ กตฺวา จกฺกวาพปริยฺนเตน
ยาว พฺรหฺมโลกา ฉตฺตาคิฉตฺตานิ อุตฺสาปีตานิ อเหสฺสุฯ ฉตฺตนฺตเรสุ ฐชา
ฐชนฺตเรสุ ปตาคา เตสฺส อนฺตฺรนฺตฺรา ปุพฺพทามวาสฺจจฺฉณฺฐปาทิสกฺกาโร อโหสิฯ
สพฺพาลงฺการปฏฺิณฺณชิตฺตา เทวปฺตฺตา ฉฉเวสฺสํ คเหตฺวา อุจฺจโฆสฺยมานา อากาส
วิจฺริสฺสฯ คโยเอว กิร สมากมา มหนฺตฺตา อเหสฺสุ ยมกปาฏฺิหาริยสมากโม
เทโวโรหณสมากโม อยํ กงฺโกลโรหณสมากโมติฯ ปฺรตีเร พิมฺพิสาโรปี ลิจฺฉวีหิ
กตสกุการโต ทฺวิคฺฉณฺ์ สกุการํ สชฺเชตฺวา ภควโต อากมณฺ์ อุทิกฺขมาโน อฏฺฐาสิฯ

แปล โดยอรรถ

๒. สดถา อิทํ อตีตํ อahrtiva ตทา ภิกขเว อหํ สงฺโข พุราหฺมโณ
 อโหสี มยา สฺตมฺสฺส ปจฺเจกพุทฺธสฺส เจตยงฺกณฺเณ ติณฺยานิ อุตฺตญฺยานิ ตสฺส
 เม กมฺมสฺส นิสฺสนฺเทน อญฺจโยชนมฺคฺคํ วิหตฺขานฺนุณฺณกํ กตฺวา สฺพุทฺธํ สมนคฺคํ
 กรีสุ มยา ตตฺถ วาลูกา โอภิณฺณมา ตสฺส เม นิสฺสนฺเทน อญฺจโยชนมฺคฺเค
 วาลูกํ โอภิรีสุ มยา ตตฺถ วนกฺสุเมหิ ปุชา กตา ตสฺส เม นิสฺสนฺเทน
 อญฺจโยชนมฺคฺเค นานาวณฺณยานิ ปุปฺผานิ โอภิณฺณยานิ เอกโยชนญฺจฺจานเณ คจฺกชาย
 อุตฺถกํ ปญฺจวณฺณเมหิ ปทุเมหิ สลฺยณฺนํ มยา ตตฺถ กมฺมชฺทลฺลทฺเทณ ภูมิ
 ปริปฺโผสิตา ตสฺส เม นิสฺสนฺเทน เวสาลิยํ โปกฺขรวสฺสํ วสฺสิ มยา ตตฺถ
 ปตฺตกา อาโรปีตา ฉตฺตฉจ พุทฺธํ ตสฺส เม นิสฺสนฺเทน ยาว อกฺนิญฺจภวฺนา
 ธชปตฺตกจฺจตฺตาคิจฺจตฺตาทิหิ สกฺลจกฺกวาฬคฺคํ เอกฺสุสฺवं วิย ชาตํ อิติ โข
 ภิกขเว เอส ปุชาสกฺกาโร มยฺหํ เนว พุทฺธานุภาเวน นิพฺพตฺโต น นาค-
 เทวพุรฺหฺมานุภาเวน อตีเต ปน อปฺปมตฺตกปริจฺจาคานุภาเวนาคิ วตฺวา ฆมฺมํ
 เทเสนฺโต อิมํ คาลมาห

มตฺตาสฺขปริจฺจาคา
 จเช มตฺตาสฺขํ ธีโร

ปสฺเส เจ วิปฺปลํ สฺขํ
 สมนปฺสฺสํ วิปฺปลํ สฺขนฺตึฯ

ให้เวลา ๔ ชั่วโมง ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๓

แปล มคธเป็นไทย

แปล โดยพยัญชนะ

๑. อ.นาคผู้พระราชทาน. ผู้บังเกิดแล้ว ในแม่น้ำชื่อว่าคงคา คิดแล้วว่า
 อ.มนุษย์ท. ย่อมกระทำ ซึ่งสักการะ แก่พระตถาคต อ.เราท. จะกระทำ ซึ่งอะไร
 หนอแล ดังนี้ ฯ อ.นาคผู้พระราชทาน. เหล่านั้น เนมิตแล้ว ซึ่งเรือท. อันสำเร็จ
 แล้วด้วยทองและเงินและแก้วมณี จัดตั้งแล้ว ซึ่งบัลลังก์ท. อันสำเร็จด้วยทอง
 และเงินและแก้วมณี กระทำแล้ว ซึ่งน้ำ อันดาขายแล้วด้วยดอกปทุมอันมีสีห้า
 ทูลอ้อนวอนแล้ว ซึ่งพระศาสดา เพื่อประโยชน์แก่อันเสด็จขึ้นเฉพาะ ผู้เรือ
 ของตน ฯ ด้วยคำว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ อ.พระองค์ ของจงทรงกระทำ ซึ่งการ
 อนุเคราะห์ แม้แก่ข้าพระองค์ทั้งหลาย ดังนี้ ฯ อ.มนุษย์ท. ด้วย อ.นาคท. ด้วย
 ย่อมกระทำ ซึ่งการบูชา แก่พระตถาคต ฯ อ.เทวดาทังปวงท. กระทำ ซึ่งเทวดาผู้
 ดำรงอยู่ที่ภาคพื้น ท. ให้เป็นคัน เพียงไร แต่พรหมโลกชั้นอกนิฏฐะ คิดแล้วว่า
 อ.เราท. จะกระทำ ซึ่งอะไรหนอ ดังนี้ กระทำแล้ว ซึ่งสักการะ ฯ อ. - ใน
 มนุษย์และอมมนุษย์ทั้งหลาย เหล่านั้นหนา นาคท. ยกขึ้นแล้ว ซึ่งฉัตรและฉัตร
 ช้อนท. อันประกอบแล้วด้วยโยชน์ ฯ อ.ฉัตรและฉัตรช้อนทั้งหลาย เป็นฉัตร
 อันมนุษย์และอมมนุษย์ทั้งหลาย คือ อ.นาคท. ในภายใต้ อ.มนุษย์ท. บนพื้นแห่ง
 แผ่นดิน อ.เทวดาผู้ดำรงอยู่บนภาคพื้น ท. ในที่ ท. มีคันไม้และกอไม้และภูเขา
 เป็นคัน อ.เทวดาผู้ดำรงอยู่ในอากาศท. ในอากาศเป็นที่เห็นซึ่งรูปในระหว่าง
 ให้ยกขึ้นแล้ว กระทำ ซึ่งภพแห่งนาคให้เป็นคัน เพียงไรแต่พรหมโลก โดยที่สุด
 รอบแห่งจักรวาล ได้เป็นแล้ว ด้วยประการฉะนี้ ฯ อ.รงท. ได้มีแล้ว ในระหว่าง
 แห่งฉัตรท. อ.รงแผ่นผ้าท. ได้มีแล้ว ในระหว่างแห่งรงท. อ.สักการะมีพวงแห่ง
 ดอกไม้และจุดเป็นเครื่องอบและรูปเป็นคัน ได้มีแล้ว ในระหว่าง ฯ แห่งรง
 และรงแผ่นผ้าท. เหล่านั้น อ.เทพบุตรท. ผู้ประดับเฉพาะแล้วด้วยเครื่องอลังการ
 ทังปวง ถือเอาแล้ว ซึ่งเพศแห่งบุคคลผู้เล่นซึ่งมหรสพเที่ยวป่าวร็องอยู่แล้ว

ในอากาศฯ ได้ยินว่า อ.สมาคม ท. สาม นั้นเทียว คือ อ.สมาคมในกาลเป็นที่ทรง
กระทำซึ่งยมกปาฏิหาริย์ อ.สมาคมในกาลเป็นที่เสด็จลงจากเทวโลก อ.สมาคม
ในกาลเป็นที่เสด็จลงสู่แม่น้ำชื่อว่าคงคานี้ เป็นสมาคมใหญ่ ได้เป็นแล้ว ฯ
แม้ อ.พระเจ้าพิมพิสาร ทรงจัดแจงแล้ว ซึ่งสักการะ อันคุณด้วยสอง แต่สักการะ
อันเจ้าลิจฉวี ท. ทรงกระทำแล้ว ได้ประทับยืนทอดพระเนตรอยู่แล้ว ซึ่งการเสด็จ
มา แห่งพระผู้มีพระภาคเจ้า ที่ฝั่งอื่น ฯ

แปล โดยอรรถ

๒. พระบรมศาสดา ครั้นทรงนำอดีตนิทานนี้มาแล้ว ตรัสว่า ภิกษุ
ทั้งหลาย ในกาลนั้นเราได้เป็นสังขพราหมณ์ เราได้ถอนหญ้าที่ลานพระเจดีย์
ของพระปัจเจกพุทธเจ้าชื่อสุสิมะ ด้วยผลกรรมของเรานั้น ชนจำนวนมาก
จึงได้ทำหนทาง ๘ โยชน์ ให้ปราศจากตอและหนาม ทำให้สะอาด มีพื้นเรียบ
เสมอกัน เราได้เกลี่ยทรายลง ที่ลานพระเจดีย์นั้น ด้วยผลกรรมของเรานั้น
ชนจำนวนมาก จึงเกลี่ยทรายลง บนหนทาง ๘ โยชน์ เราได้ทำการบูชา
ด้วยดอกไม้ป่าทั้งหลาย ที่พระเจดีย์นั้น ด้วยผลกรรมของเรานั้น ชนจำนวนมาก
จึงได้โปรยดอกไม้บานาพรณลง บนหนทาง ๘ โยชน์ น้ำในแม่น้ำคงคา ในที่
ประมาณ ๑ โยชน์ จึงคาบหายไปด้วยดอกปทุม ๕ สี เราได้ใช้น้ำในลักจัน ประพรม
ภาคพื้น ที่ลานพระเจดีย์นั้น ด้วยผลกรรมของเรานั้น ฝนโบกขรพรรษ จึงตก
ในเมืองไพศาลี เราได้ชักธงแผ่นผ้าขึ้นและกันร่มไว้บนพระเจดีย์นั้น ด้วยผลกรรม
ของเรานั้น ท้าวทองจักรวาล จึงได้เป็นประหนึ่งว่ามีมหรสพอย่างเดียวกัน ด้วยธงชัย
ธงแผ่นผ้า และฉัตรซ้อน ๆ กันเป็นคั่น ตลอดจนถึงอกนิฏฐภาพ ภิกษุทั้งหลาย
ด้วยเหตุฉะนี้แล บูชาสักการะนี้ ได้บังเกิดขึ้นแก่เรา ด้วยพุทธานุภาพ ก็หามิได้
บังเกิดขึ้น ด้วยอานุภาพของนาคเทวดาและพรหม ก็หามิได้ แต่ว่าบังเกิดขึ้น

ด้วยอนุภาพการบริจาคน้อย ในอดีตกาล ดังนี้แล้ว เมื่อจะทรง
แสดงธรรม จึงตรัสพระกถาที่ว่า

ถ้าบุคคล พึงเห็นสุขอันไพบูรณ์ เพราะสละสุขพอ
ประมาณเสีย ธีรชน เมื่อเห็นสุขอันไพบูรณ์ ก็พึง
สละสุขพอประมาณเสีย ดังนี้ ฯ